

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	10.12.2004
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2007
Avaldamismärge:	RT I 2004, 81, 542

Välja kuulutanud
Vabariigi President
18.11.2004 otsus nr 719

Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadus

Vastu võetud 10.11.2004

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Seadus sätestab isiku pöördumisele vastamise korra niivõrd, kui võrd see ei ole sätestatud teise seadusega.
- (2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlus toimub haldusmenetluse seaduses (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätestatud korras, kui käesolev seadus ei näe ette teisiti.
- (3) Kui pöördumises taotletakse avalikule teabele juurdepääsu võimaldamist, vastatakse pöördumisele avaliku teabe seaduses (RT I 2000, 92, 597; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 25, 153; 26, 158; 32, õiend) sätestatud korras.

§ 2. Mõisted

- (1) Adressaat käesoleva seaduse tähenduses on riigi- või kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus, organ, ametnik, töötaja või kolleegiaalorgani liige. Adressaadiks ei ole Riigikogu liige ega kohaliku omavalitsuse volikogu liige.
- (2) Märgekiri käesoleva seaduse tähenduses on isiku pöördumine, millega isik:
 - 1) teeb adressaadile ettepanekuid asutuse või organi töö korraldamiseks või valdkonna arengu kujundamiseks;
 - 2) annab adressaadile teavet.
- (3) Selgitustaotlus käesoleva seaduse tähenduses on isiku pöördumine, milles isik:
 - 1) taotleb adressaadilt teavet, mille andmiseks on vajalik adressaadi käsutuses oleva teabe analüüs, süntees või lisateabe kogumine;
 - 2) taotleb käesoleva seaduse §-s 3 sätestatud õiguslase selgituse andmist.

§ 3. Õiguslaste selgituste andmine

Valitsusasutus, valla- või linnavalitsus, osavalla ja linnaosa valitsus või valla- või linna ametiasutus annab tasuta selgitusi tema poolt välja töötatud õigusaktide või nende eelnõude, asutuse tegevuse aluseks olevate õigusaktide ja asutuse pädevuse kohta.

§ 4. Isiku vastuvõtmine suulise pöördumise esitamiseks

- (1) Riigi- või kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku asutuse juht korraldab isikute vastuvõtmise selleks pädeva ametniku või töötaja poolt või võtab isikud ise vastu selleks ettenähtud ja avalikult teatavaks tehtud vastuvõtuajal. Asutuses tuleb vastuvõtuaeg ette näha igal kuul vähemalt kolme tunni ulatuses.
- (2) Isiku vastuvõtmisest võib keelduda või vastuvõtu lõpetada, kui:
 - 1) isik on piiratud teovõimega ja kohus on talle määranud eestkostja ning vastuvõtul ei osale piiratud teovõimega isiku esindaja;
 - 2) isik ei väljenda oma soove ning neid ei õnnestu lisaküsimuste esitamise abil välja selgitada;
 - 3) isik oma agressiivse käitumisega võib ohustada iseennast või teisi isikuid.
- (3) Isiku vastuvõtmisest keeldumisel või vastuvõtu lõpetamisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud alustel teavitatakse isikut võimalusest pöörduda asutuse poole kirjalikult.
- (4) Kui ametnik või töötaja isiku vastuvõtul leiab, et esitatud seisukoha või ettepaneku arvestamine või sellele vastamine või soovitud teabe või selgituse andmine ei ole asutuse pädevuses, teatab ta sellest isikule ning nimetab asutuse või organi, kelle pädevusse küsimus kuulub.

§ 5. Vastamine

(1) Vastamiskohustus on adressaadil.

(2) Kui märgukiri või selgitustaotlus on adresseeritud asutuse või organi ametnikule või töötajale, võib tema asemel vastata sama asutuse või organi teine pädev ametnik või töötaja. Kui märgukiri või selgitustaotlus on adresseeritud mitmele ametnikule, töötajale või kolleegiaalorgani liikmele sama asutuse või organi piires, võib sellele vastata ühiselt.

(3) Kui adressaat leiab, et ühtegi märgukirjas esitatud seisukohta või ettepanekut arvestada või märgukirjale vastata või selgitustaotluses soovitud teavet või selgitust anda ei ole tema pädevuses, edastab ta märgukirja või selgitustaotluse pädevale asutusele või organile vastamiseks viivitamata, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul märgukirja või selgitustaotluse registreerimisest ning teavitab sellest isikut lõikes 8 sätestatud korras. Isiku teavitamine ei ole vajalik, kui märgukiri või selgitustaotlus edastatakse sama asutuse või organi teisele ametnikule või töötajale.

(4) Kui adressaat leiab, et mõnda märgukirjas esitatud seisukohta või ettepanekut arvestada või selgitustaotluses soovitud teavet või selgitust anda ei ole tema pädevuses, edastab ta märgukirja või selgitustaotluse käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud korras. Adressaat märgib pädevale asutusele või organile saadetavas kaaskirjas, millistele märgukirjas või selgitustaotluses sisalduvatele küsimustele oodatakse vastust pädevalt asutuselt või organilt. Esialgne adressaat vastab märgukirjas või selgitustaotluses sisalduvatele küsimustele, millele vastamist ei ole jäetud teisele asutusele või organile.

(5) Märgukirja või selgitustaotluse saanud asutus või organ võib edastada selle vastamiseks ka asutusele või organile, mille üle ta teostab teenistuslikku järelevalvet, kui selline edastamine ei ole vastuolus märgukirjas või selgitustaotluses väljendatuga. Edastamine toimub käesoleva paragrahvi lõikes 3 ettenähtud korras.

(6) Märgukirja või selgitustaotlust ei edastata vastamiseks kohtule kohtumenetluse seaduse alusel. Sellisel juhul teavitab adressaat isikut, kuidas kohtu poole pöörduda.

(7) Üheaegselt mitmel viisil samale adressaadile esitatud samasisulisele märgukirjale või selgitustaotlusele vastatakse üks kord.

(8) Isikule vastatakse märgukirjas või selgitustaotluses esitatud aadressil (faksi number, posti- või elektronposti aadress) kirjalikult või kokkuleppel muul viisil. Märgukirjas esitatud seisukoha või ettepaneku mittearvestamisel selgitatakse vastuses arvestamata jätmise põhjust. Selgitustaotlusele vastamisel antakse isikule taotluses soovitud teave või õiguslane selgitus või põhjendatakse selle andmisest keeldumist. Vastuvõtul viibinud isiku pöördumisele võib vastata suuliselt vastuvõtu ajal.

(9) Vastamisest võib loobuda, kui:

- 1) isikut ei ole võimalik kindlaks teha;
- 2) puuduvad isiku sideandmed;
- 3) isik on piiratud teovõimega ja talle on kohtu poolt määratud eestkostja ning märgukiri või selgitustaotlus on esitatud esindaja eelneva nõusolekuta;
- 4) isik on selgelt väljendanud seisukohta, et ta ei soovi märgukirjale vastust;
- 5) märgukiri või selgitustaotlus ei ole esitatud eesti keeles ja keeleseaduse (RT I 1995, 23, 334; 1996, 37, 739; 40, 773; 1997, 69, 1110; 1998, 98/99, 1618; 1999, 1, 1; 16, 275; 2000, 51, 326; 2001, 58, 354; 65, 375; 93, 565; 2002, 9, 47; 53, 337; 63, 387; 90, 581; 2003, 82, 551) § 8 kohaselt ei ole adressaat kohustatud sellele vastama;
- 6) märgukirja või selgitustaotluse sisu ei ole loetav või arusaadav;
- 7) selgitustaotlusele vastamine nõuab teabe suure mahu tõttu asutuse või organi töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

(10) Käesoleva paragrahvi lõike 9 punkti 3, 6 või 7 alusel vastamisest loobumisel edastatakse märgukirja või selgitustaotluse esitajale viivitamata sellekohane teade. Teates näidatakse ära, milliste puuduste kõrvaldamisel oleks võimalik märgukirjale või selgitustaotlusele vastata.

(11) Käesoleva paragrahvi lõike 9 punkti 5 alusel vastamisest loobumisel nõuab adressaat keeleseaduse § 8 kohaselt märgukirja või selgitustaotluse esitajalt koheselt märgukirja või selgitustaotluse tõlget eesti keelde.

§ 6. Vastamise tähtaeg

Märgukirjale või selgitustaotlusele vastatakse viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul selle registreerimisest. Erilise vajaduse korral lähtuvalt vastamise keerukusest võib vastamise tähtaega pikendada kuni kahe kuuni. Isikut teavitatakse vastamise tähtaja pikendamisest ja pikendamise põhjusest.

§ 7. Registreerimine

(1) Riigi- või kohaliku omavalitsuse või muu avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus või organ registreerib märgukirja, selgitustaotluse ja nende vastuse ning märgukirja või selgitustaotluse saamise ja vastamise viisi hiljemalt märgukirja või selgitustaotluse saamisele või vastuse esitamisele järgneval tööpäeval.

(2) Kui suulisele pöördumisele antakse vastus suuliselt, siis ei pea pöördumist registreerima.

§ 8. Avaldustele vastamise seaduse kehtetuks tunnistamine

Avaldustele vastamise seadus (RT I 1994, 51, 857; 1996, 49, 953; 2000, 49, 304; 92, 597; 2001, 58, 354) tunnistatakse kehtetuks.

§ 9. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses (RT I 1993, 37, 558; 1999, 82, 755; 2000, 51, 322; 2001, 82, 489; 100, 642; 2002, 29, 174; 36, 220; 50, 313; 53, 336; 58, 362; 61, 375; 63, 387; 64, 390 ja 393; 82, 480; 96, 565; 99, 579; 2003, 1, 1; 4, 22; 23, 141; 88, 588; 2004, 41, 277; 56, 399) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 26 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse teise lõikega järgmises sõnastuses: «(2) Volikogu liikmel on õigus saada oma kirjalikule küsimusele vastus valla- või linnavalitsuselt või valla või linna ametiasutuselt 10 tööpäeva jooksul küsimuse esitamisest arvates. Märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse § 5 lõige 9 käesolevas sättes ettenähtule ei laiene.»;
- 2) paragrahvi 30 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses: «5) korraldab kohaliku omavalitsuse ametiasutuste poolt isikute vastuvõttu märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras.»

§ 10. Avaliku teabe seaduse muutmine

Avaliku teabe seaduses (RT I 2000, 92, 597; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 25, 153; 26, 158; 32, õiend) tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 lõike 2 punktis 3 asendatakse sõnad «avaldustele vastamise seaduses (RT I 1994, 51, 857; 1996, 49, 953; 2000, 49, 304) sätestatud korras avaldustele ja märgukirjadele» sõnadega «märkukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduses sätestatud korras märkukirjadele ja selgitustaotlustele»;
- 2) paragrahvi 23 lõike 2 punkti 5 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: «Selle teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märkukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras;».

Riigikogu esimees Ene ERGMA